

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus OKTOOBER 2017

TERVITUS LÕIKUSTÄNUPÜHAKS 2017

**Viigem siis Kristuse kaudu alati Jumalale kiitusohvrit,
see tähendab tema nime tunnustajate huulte vilja. Heebrea 13: 15**

„Mis on see huulte vili, mida Jumal tahab, et me talle viiksime? Piibel seletab mitmes kohas väga selgelt, et see on tänu ja kiitus selle eest, mida oleme Jumalalt saanud ja mis ta on Jeesuse kaudu meile teinud. Huulte vili on kiituse-, tänu- ja palvelaulud. Igal päeval soovitatakse meil Jumalast mõelda, Jumalast kõnelda, teda tänada oma suuga ja häälega, nii et inimesed näevad ja teavad, kellega neil on tegemist. --- See on väga mitmel viisil teostatav. On võimalik anda oma aega, teadmisi, kogemusi. On võimalik anda oma südame head sooja osadust, kasvõi naeratava näo ja lahke sõna kaudu. On võimalik anda ka siis, kui me näeme, et teine seda väärt pole. Ärge siis unustage head teha ja omast anda. Me kõik tunneme tänapäeval ühte suurt abivajajat. See on Kristuse kogudus. Jumalariigi tööd ei toetata meie maal riigi eelarve kaudu. Selle jaoks ei tule maksu näol ametlike summasid inimeste töötasudelt. On hea, et see nii on. Koguduse töö põhineb armastusel ja avatud südamel. See põhineb andmise rõõmul.“ Nii ütles minu isa õpetaja Eduard Salumäe Kuusalu kirikus oma elu viimases lõikustänupüha jutluses 14. oktoobril 1984. (Eduard Salumäe jutluste kogu: „Täna ma istutan õunapuu“, EELK Konsistoorium 1999)

Kas siia on veel vaja midagi lisada? Kiriku sõnum täna on sama kui 33 aastat tagasi. Ei jää elu seisma, ei tule lõpp, sest Jumal elab. Tõsi, olud on tänaseks muutunud. Elame nüüd oma riigis ja kanname ise vastutust. Vaeseid ja abivajajaid oli siis ja on nüüd. Kirik küll ei võitle oma olemasolu eest täna meie maal ateistliku riigiga aga neid, kes kirikut vajalikuks ei pea, leidub täna nii nagu 20 aastat tagasi. Meil on tänagi liiga palju hädaldamist ja kaebamist, mitte rõõmu ja tänulikkust. Väline ilu ja rikkus võib peita enda taga sisemist tühjust ja vaimset nälga. Väline õitsemine, kunstlik elu, pealiskaudsus, lihtsate lahenduste pakkumine ja üksnes maiste väärtuste taotlemine ei vii meid edasi. Valimiste eel saab avalikuks südames peituv kurjus ja kadedus. Mina ei pea õigeks, et paljud „hääletavad jalgadega“ ja arvavad, et nendest ei sõltu midagi. Aga kandidaadid peavad ka endale aru andma, et nad ei saa jääda ainult üksteise mustamise juurde vaid me ootama nendelt lahendusi meie elu tähtsatele küsimustele. Lõikustänupüha tuletab meile kõigile meelde, et jagades saame rikkaks - kes annab, sellele antakse.

Isa lõpetas oma jutluse, mida eespool tsiteerisin, Georg Neumarki laulu sõnadega (KLPR 350:5)

**Siis viimaks head nõu kuulda võta:
tee tööd ja palu Jumalat!
Ja lauldes Talle au sa anna
ka siis, kui kurja kannatad.
Kes Jumalast ei tagane,
ei Jumal seda unusta.**

Õnnistussooviga

Piiskop Tiit Salumäe
koguduse õpetaja

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA OKTOOBRI.

P, 1. oktoober kl 11 - 17. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga. Teema: Jeesus annab elu. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Organist Lea Salumäe (Toomkirik). **Kl 12.30** - Rahvusvahelise muusikapäeva kontsert. Esineb varajase muusika ansambel Cantores Vagantes. Plokkflöötidel Reet Sukk, Taavi-Mats Utt ja Andres Siitan ning oreil Marju Riisikamp.

T, 3. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 6. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** – Teetund. Hooaja avamine (Jaanisaal). **Kl 17.30** segakoori proov. Hooaja avamine. (Jaanisaal).

L, 7. oktoober kl 9 leeritund (Jaanimaja)

P, 8. oktoober kl 11 - Lõikustänapüha **jumalateenistus armulauaga.** Teema: Igapäevane leib. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe, laulab koguduse segakoor (Toomkirik).

T, 10. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 13. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).

P, 15. oktoober kl 11 - 19. pühapäev pärast nelipüha, jumalateenistus armulauaga. Lastekirik. Teema: Suurim käsk. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe (Toomkirik). **Kl 16 kirikukontsert.** Esinevad Roskilde koor (Taani) ja Haapsalu Kammerkoor. Vaba annetus (Toomkirik).

T, 17. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 20. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).

P, 22. oktoober kl 11 - 20. pühapäev pärast nelipüha, sõnajumalateenistus. Misjonipüha. Teema: Usk ja uskmatus. Teenivad Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa. Organist Lia Salumäe (Toomkirik).

T, 24. oktoober kl 18.30 toomkoori proov (Jaanisaal).

R, 27. oktoober kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.30** segakoori proov (Jaanisaal).

P, 29. oktoober kl 11 - 21. pühapäev pärast nelipüha, leeripüha jumalateenistus armulauaga. Teema: Jeesuse saadikud. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Organist Lia Salumäe, laulab koguduse segakoor (Toomkirik).

KIRIKUKONTSERDID JÄRGMISTEL KUUDEL.

P, 15. okt kl 16 kirikukontsert. Roskilde koor Taanist ja Haapsalu kammerkoor (toomkirik, sissepääs vaba).

L, 18. nov kl 19 hingedeaja kontsert. Kammerkoor Head Ööd, Vend. Dirigent Pärt Uusberg (toomkirik).

L, 2. dets kl 17 adventikontsert (toomkirik); **kl 18 adventiküünla süütamine Lossiplatsil.**

P, 3. dets kl 16 kirikukontsert. Haapsalu poiste ja mudilaskoor, Haapsalu kammerorkester ja solistid. Dirigent Lehari Kaustel.

L, 9. dets kl 16 kirikukontsert. Segakoor Noorus. Dirigent Maarja Helstein.

P, 10. dets kl 16 kirikukontsert. Naiskoori Vanaemad kontsert. Dirigent Silvia Mellik (toomkirik, vaba annetus).

L, 16. dets kl 16 Haapsalu muusikakooli jõulukontsert (Jaani kirik); **kl 17 jõulukontsert.** Hopneri kammerkoor. Dirigent Karin Rööp, klaveril Helen Aun (toomkirik, sissepääs tasuline).

P, 17. dets kl 16 kirikukontsert. Haapsalu kammerkoor ja neidudekoor Canzone. Dirigent Ulrika Grauberg (toomkirik).

R, 22. dets kl 18 kirikukontsert. Käsikellade ansambel ARSIS (toomkirik, piletiga).

K, 27. dets kl 18 johanesepeeva kontsertaktus (toomkirik).

INFO KOGUDUSE TEGEVUSEST.

Jumalateenistused

Toomkiriku kellad kutsuvad jumalateenistusele igal pühapäeval kl 11. Hommikupalvus on Jaani kirikus reedeti kl 9. Kolmekuningapäevast vaikselt laupäevani on pühapäevased jumalateenistused Jaani kirikus. Kantselei, Kooli 6, on avatud E, K ja R kell 9–15. Kiriklike talituste tellimiseks (ristimine, leer, laulatus, matus jms) pöörduda kantselei poole. Õpetajaga kokkusaamiseks tuleb aeg kokku leppida.

Laste ja noortetöö

Lastekirik koguneb iga kuu kolmandal pühapäeval kell 11. Koordineerib Sirje Jätsa. Väikeste laste laulu ja mänguring „Jaanimardikad” koguneb Jaanimaja lastetoas ja Jaanisaalis. Info Lia Salumäe (5303 9835). Koguduse noorterühm käib koos iga kahe nädala tagant pühapäevaõhtuti kell 18. Esimene kokkusaamine sel sügisel on 1. oktoobril. Noorte kasutada on noortetuba koguduse kantselei teisel korrusel. Noortejuhtide Mari Kuli ja Jaanus Kõutsi abiga uuritakse, mida räägib piibel noorte elulistel teemadel, tehakse koos kunsti, muusikat ja piibliainelist draamat. Kavas on külastada teiste koguduste noorteõhtuid, Põltsamaa talvepäevi, kristlikku noortefestivali Jäpe ja võimalusel võtta ka ise vastu külalisi teistest kogudustest. Huvilistel tasub tulla kohapeale vaatama, lisainfo jaanuskouts@hotmail.com.

Leerikool

Leerikooli uus kursus algab uuel aastal. Tunnid on avatud kõigile soovijaile. Palun jälgige koguduse teateid. Sügisese leerikursuse leeripüha on 29. oktoobril toomkirikus.

Piibel köögis

Huviring „Piibel köögis” koguneb Jaanisaalis. Valmistatakse koos piiblist inspireeritud toitu, uuritakse-arutatakse selle juurde kuuluvat kirjakohta ja lõpuks lastakse toidul hea maitsta. Osalemissoovist teatada koguduse kantseleisse.

Muusikatöö

Toomkoori proovid on Jaanisaalis teisipäeviti kell 18.30, segakoori proovid reedeti kell 17. Nüüd on kõigil huvilistel õige aeg liituda kooridega. Eelduseks on Looja antud lauluhääl, kasuks tuleb ka nooditundmine. Kontakti võtta Lia Salumäe (5303 9835) või Sirje Kaasikuga (5645 3472).

Diakoonia

Kogudus aitab puudust kannatavaid peresid. Külastame haigeid ja eakaid koguduse liikmeid. Saadaval on kasutatud riided. Annetusmüük on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kell 10–13 kantseleimajas Kooli 6. Kaks korda kuus reedeti kell 13.30 on eakad oodatud teetundi.

Infotöö

Koguduse infokiri ilmub 2008. aasta septembrist kord kuus ja saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisataks, anna teada haapsalu@eelk.ee Infokirja saab lugeda ka koguduse

kodulehel. Seinalehena on Johannese Sõnumid infostendil toomkirikus, Jaani majas ja kantseleis. Ootame lugejate kaastõid, küsimusi ja soove, millest võiks Johannese Sõnumid kirjutada. Koguduse koduleht on aadressil <http://haapsalu.eelk.ee/> Infot saab koguduse FB lehelt <https://www.facebook.com/Haapsalukirik/>. Tere tulemast koguduse elu puudutava teabega tutvuma ja teavet jagama. Kirikuteated ilmuvad teispäeviti lehes Lääne Elu.

LASTEKIRIKU ÕPPEAASTA ALGUS.

7. septembril algas lastekiriku õppeaasta. Tunnid hakkavad toimuma iga kuu kolmandal pühapäeval. Meil oli suur rõõm tervitada kolme uut last ja loodame, et lisandub veel lapsi.

Sellel aastal alustasime sellega, et tegime ise endale lastekiriku õpilaspiletid, lapsed kirjutasid sinna oma nime ja kuupäevad, millal lastekirik toimub. Kõik said endale meelepärast seda ka kaunistada. Kordasime üle ka eelmise aasta teemad ja tore oli kuulda kui hästi lastel kõik meeles oli.

Mõned meie lastekiriku lapsed on sel aastal oma perega mujal (kaks Rootsis ja kaks Saksamaal), mõtleme nendele ja palvetame, et head inglid oleks nendega igal päeval.

Panen meie armsad lapsed, nii siin kui ka võõrsil, teie palvekätele. Nad on hea osa ära valinud ja otsustanud kuulata Jumala sõna. Palvetame, et nad oskaksid elus teha tarku valikuid ja et Jumala heatahtlik ja hooliv armastus oleks nendega alati.

Sirje Jätsa

VEEL KORAALIMARATONIST.

Koraalimaratonist osavõtjaid oli ka Kanadas.

Tänavu 20. -21. augustil Haapsalus toimunud III Koraalimaratonist osavõtjaid oli ilmselt mitmelt poolt maailmast. Pildiraadio vahendusel jälgiti Haapsalus toimuvat ka Torontos. Minu teada oli sinne koguduse hulgast kuni kümnekond inimest, kes lühemat või pikemat aega kuulas, vaatas ja kaasa elas. Ise jälgisin Koraalimaratonit avamist 20. augustil. Seitsmetunnise ajavahe tõttu toimus see sinne aja järgi ööl vastu 20. augustit. Meie pühapäevahommikuse jumalateenistuse eelseks ajaks oli Haapsalus jõutud KLPR 103-ni. Jumalateenistusel osalejatega ühinesime palves kirikurahvaga Haapsalus ning palusime õnnistust kirikulaulu osadusele kogu meie kirikus.

Kahjuks oli vahepeal ülekande jälgimisega ka lühiajalisi tehnilisi probleeme, kuid need tekkisid ilmselt siinsele suurlinnale iseloomuliku internetivõrgu ülekoormatusest.

Ilmselgelt oli seekordne koraalimaraton ainulaadne ka oma ülemaailmse jälgitavuse poolest.

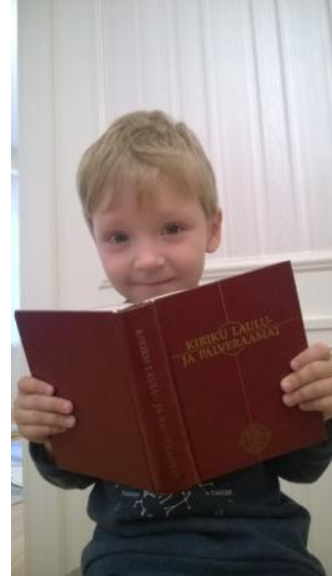
Praost Mart Salumäe

Torontost

Perekond Engmani kommentaar: Laulvad palverändurid teel Siionile.

Seda, et laulul on ühendav vägi, teab igaüks, kes on laulnud kooris või saanud osa Eesti suurimast rahvapeost – laulupeost – olgu siis lauljana laulukaare all või kuulajana ja kaasa ümisedena Lauluväljakul. Milline on sakraalse muusika ja koraalide mõju, teab iga kirikuline. Koraalide laulmine on väga ainulaadne muusikaline vorm. Ideaalis on see ühine palve ja tänu, aga ka ülistus ja osadus. Meie pere kulges kolmanda koraalimaratonit palveränduritega kaasa interneti vahenduse Läänemere teisel kaldal Rootsimaal. Hommikul ärkasime kodukirikust kostuvate koraalide saatel, päeval seadsime oma tegemisi koraalimaratonit rütmis kulgedes, õhtul heitsime magama koraalide saatel, läbi öö kostusid laulvate palverändurite laulud Pildiraadio vahendusel kodusest Haapsalust Stockholmi. Väga mitmeid koraale laulsime ka kaasa. See võimaldas taas avastada, kuivõrd rikkalik ja mitmekülgne raamat on laulu- ja palveraamat. Ei ole imeks pandav, et seda on aastasadu kingitud leerilastele, võetud kaasa kodust võõrsile minnes, hoitud kodudes Piibli kõrval aukohal ning siit ilmast lahkudes viimse esemena kaasa pandud. Küllap on osaliselt koraaliraamatu mõju ka see, et meid, eestlasi peetakse keskmisest laululembesemateks ning et meil on laulupeokultuur. Koraalimaratonis oli (vähemalt ekraani vahendusel jälgides) samasugust vaimu, väge ja hardust nagu võib kogeda laulupeol. Oleme tänulikud, et saime sellest osa.

Eerik Jõksi kommentaar: Koraalimaraton oli nagu pikk jumalateenistus. Pidada 36 tundi jumalateenistust on muidugi väsitav, aga samas julgustav ja ülesehitav. Nii olimegi finiisjoont ületades väsinud kuid õnnelikud. Tänapäeva kiirustavas maailmas, kus palvusi ja jumalateenistusi kärbitakse aina lühemaks, sest ei ole aega, oli see monumentaalne liturgia eriti võimas. See ei ole muidugi mingi meie leiutatud tarkus, et jumalateenistusel võib kvantiteedist (aeg) saada kvaliteet (igavik). Kiriku traditsioon tunneb väga pikki jumalateenistuste kordasid ja ehk oleks aeg hakata taas sellest traditsioonist rohkem õppima ja võtta põhjalikult aega Jumalaga koosolemiseks.

KOGUDUSEMAJA KOOLI TÄNAVAL VAJAB KA SINU TOETUST.

Kogudusemaja Kooli tänaval hakkab väljast korda saama. Juhatuse esimees Madis Kütt nendib, et lähiaeg töötab kasinamat elu, aga kogudus on varem toime tulnud ja tuleb ka nüüd.

Milline on praegu koguduse majandusseis?

Kogudus elab liikmeannetustest, kirikus ja ametitalituste eest tehtud annetustest. Meie tänavune eelarve on mullusega sarnane.

Aasta üheksas kuu on läbi, annetustena on laekunud ligi 60% kavandatud eelarvest. Liikmeannetusi on tavapärasel määral, aga muid annetusi on praegu poole vähem.

Paljud maksavad oma liikmemaksu detsembris. Oleme tänulikud kõigile, kes on oma liikmemaksu tasunud või teinud annetuse. Paraku peab kogudus ennast majandama ka teistel kuudel, tasuma palgad ja riigimaksud, kommunaalarved ja remondid. Kui annetused laekuksid iga kuu, oleks majandamine stabiilsem.

Milliste muude tuludega saab kogudus arvestada?

Need on sihtotstarbelised toetused ja lepingulised tulud. Näiteks mõjutab meie tulusid piiskopilinnuse muuseumi remont. SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid maksid kogudusele toomkiriku kui turismiobjekti kasutamise eest. See jäi 6000-7000 euro kanti, aga meie 40 000 euro suuruse eelarve juures on see arvestatav summa. Tuleval aastal, mil väikeses linnuses käib remont, jääb turismitulu ära. Juba tänavu on see summa väiksem, sest linnuse muuseum läks 21. augustist kinni.

Mida see kogudusele tähendab?

Kasinamat elu. Kogudus on eksisteerinud 12. sajandist ühtejutti. Nende sajandite vältel on olnud igasugu aegu ja riigikordi, aga alati on kogudus kuidagi toime tulnud. Praegune prognoos ei luba lähiajal oodata häid aegu, aga tuleme toime.

Milliseid suuremaid töid on tänavu tehtud?

Jaauanaris lõpetasime Kooli 6 esimese korruse korrastamise. Seda toetasid kiriklik fond Gustav Adolf Werk Saksamaalt ja Haapsalu linnavalitsus, kogudus kasutas ka kinnisvara müügist saadud raha.

Oleme optimistid, et teha terve maja korda: korrastada otsaviilud ja panna 2. korrusele aknad. Aknad on valmis ja makstud, aga pole raha nende paigaldamiseks ja teise korruse vooderlaudise vahetuseks. Selleks on vaja 8000 eurot, kuid muud katet peale annetuste praegu ei paista.

Kui need tööd tehtud, saab maja väljast korda. Praegu on maja remondiks kulunud 40 000 euro ringis. Vahetatud on I korruse laudis ja aknad.

Kui suurelt unistada, siis mida veel võiks teha?

Kantseleimaja Vee tänava poolses otsas oli kunagi garaaž. Kevadel tegime talgulistega garaaži puhtaks. Kogudusel oleks vaja uut suuremat saali, mis sobiks muusikatöök ja muude ürituste tarvis. Jaanimaja saal on liiga väike.

Maja teisele korrusele on noored ennast juba sisse seadnud, neil on seal oma tuba. Nad unistavad, et tuba oleks kätetud, aga enne ei ole mõtet kütet panna, kui otsaaknad on vahetatud. Meil on Jaani kiriku kõrval oma katlamaja, meil on ka linnakütte võimalus. Noorte tupp kütte viimine maksab alla 1000 euro. See pole suur raha, aga seisab teatud tööde taga.

Kooli 6 kutsutakse küll kantseleimajaks, aga minu meelest võiks ta olla kogudusemaja. Seal pole ainult kantselei, seal on diakooniamüük ja noortesaal, kunagi ehk saab ka garaažist suur saal.

Kust veel king pigistab?

Jaauanaris-märtsis on tulude laekumine väiksem kui on kulud. Seepärast oleks hea, kui koguduse liikmed tasuksid liikmemaksu võimalikult iga kuu. Oleks suur abi, kui kõik liikmed oma kohustuse täidaksid. Ära ei ütle, kui keegi pakub ennast appi mõnda tööd tegema - töö ei lõpe.

Juhatus otsustas panna müüki laagrikeskuseks mõeldud Koopa talu Pullapääl. Konsistoorium on andnud selleks müügiloa. Talu ülalpidamine ja igasugu nõuetele vastavaks viimine käib kogudusele selgelt üle jõu. Koopa talu müügirahaga saaksime oma kinnisvara korrastada.

Lehte Ilves

TÄNU ANNETUSTE EEST.

Täname kõiki koguduse liikmeid, kes on oma liikmeannetuse juba teinud ja võtavad aktiivselt osa koguduse elust. Laekumised on võimaldanud täita meie põhikirjalisi kohustusi ja tänuga võime ütelda, et laekumised on olnud head. Suur töö on tehtud Jaani kiriku välisfassaadi renoveerimisel. Annetused korjandusest on toetanud meie koguduse lastetööd, muusikaelu ja hoolekandetööd.

Koguduse täiskogu liige on iga konfirmeeritud ja koguduse liikmenimekirja kantud isik, kes aasta jooksul on teinud nimelise annetuse ja käinud armulaul Kellel liikmemaks veel tasumata, palume seda teha soovitatavalt enne jõulukuu algust. Igaüks andku oma jõu ja soovi kohaselt. Summa tasutakse kantseleis või koguduse pangakontole: SEB 10602003965006; Swedbank 1120274032. Registrikood

80210533. Pangakontole tasudes palume märkida maksja nimi, makse nimetus ja millise perioodi eest tasutakse.

Tulumaksuseaduse kohaselt võib iga maksumaksja tuludeklaratsiooni koostades arvata oma maksustatavast tulust maha kuni 5% kirikule või teistele mittetulundusühingutele nimeliselt tehtud annetusi. Selleks, et koguduse liikmed saaksid liikmeannetuselt tulumaksu tagasi, edastas kogudus 1. veebruariks andmed Maksu- ja Tolliametile. Samas sai kogudus edastada andmed vaid nende liikmete kohta, kes selleks oma nõusoleku on andnud ja kelle isikukoodi me teadsime. Kui Teie eeltäidetud tuludeklaratsioonis ei kajastu Teie liikmeannetus kogudusele, siis järelikult kogudus ei tea Teie isikukoodi. Kui teil on soov, et järgmisel aastal info Teie liikmeannetuse kohta läheks koguduselt otse Maksu- ja Tolliametile, siis palun teatage oma isikukood koguduse kantselei aadressil Juhatus soovib liikmemaksu tasumise hõlbustamiseks vormistada pangas püsikorraldus. Palume tingimata märkida ülekandele maksja ees- ja perekonnanimi.

Tiit Salumäe

NATUKE NALJA.

Kirikuõpetaja parandab aeda ja kinnitab lahtitulnud aialippe naeltega.

Läheduses seisab Elmar ja jälgib pastori tegemisi suure huviga.

„Kas sa tahad mulle appi tulla,“ küsib kirikuõpetaja pead tõstes. — „Ei, seda mitte,“ vastab Elmar, „ma tahaksin hoopis kuulda, mida pastorihärra ütleb, kui ta endale haamriga sõrme pihta lööb.“

PETERBURIS PEETI KOGUDUSE AASTAPÄEVA.

Pühapäev, 3. september 2017 oli väga rõõmus ja päikseline päev. Tähistasime eestikeelsete jumalateenistuste 230. aastapäeva Peterburis ja Jaani koguduse 175. sünnipäeva. Enne jumalateenistust istutasime Jaani kiriku õuele reformatsiooni 500. aastapäeva õunapuu ja Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamiseks tamme. Jumalateenistusel teenisin koos õpetaja Enn Salvestega. Peterburi Jaani kirik kuulub kogudusele, aga kirikuhoone majandamine on antud lepinguga Eesti Kontserdi Peterburi ANO hooleks. Jaani kiriku taastamine oli võimalik ainult Eesti riigi toetusel. Selleks, et korraldada suhteid koguduse ja kontserdiühingu vahel oleme moodustanud Jaani kiriku koostöökogu. Olin pühapäevaks kutsunud kokku koostöökogu ja koos minuga olid ühise laua ümber Eesti Vabariigi Peterburi peakonsuli kt Maarika Saarna, koguduse juhatuse aseesimees Irina Titova, Eesti Kontserdi juhatuse liige Jüri Leiten, haldusjuht Arno Jevgrafov, Jüri Trei EV Välisministeeriumist, Madis Järv EV Kultuuriministeeriumist, Eesti Kultuuriseltsi esimees Viiu Fjodorova, Zoja Tumanova ANO Eesti Kontserti direktor ja õpetaja Enn Salveste. Vaatasime läbi Jaani koguduse ja Eesti Kontserdi hooaja kalendri kuni suveni 2018. Suur ja oluline sündmus oli Eesti autonoomia 100. aastapäeva mälestuspalvus 8. aprillil 2017 Peterburi Jaani kirikus. Jumalateenistusel olid nii peapiiskop Urmas Viilma kui ka EV peaminister Jüri Ratas. Koosolekul kõnelesime vajadusest leida Peterburi arhiividest materjali Keilas olnud Martin Lutheri samba valmistamise kohta. 1862. a. püstitas Kumna mõisnik Georg von Meyendorff pastoraadi lähedale pronksist Martin Lutheri mälestussamba. Nõukogude võimuorganid hävitasid kuju 1949. a. Georg von Meyendorff (1794–1879) oli tsaariarmee ohvitser ning alates 1845. a. surmani Peterburi luterliku kindralkonsistooriumi president ehk luteri kiriku kõrgeim ametiisik Vene impeeriumis.

Väike vaade ajalukku. Peterburi Jaani kirikust sai kiriklik, kultuuriline ja ühiskondlik keskus mitte ainult Peterburi eestlastele vaid kogu Loode-Venemaa eestlaskonnale. Siit juhiti Vene Impeeriumi luterlasi kindralkonsistooriumi kaudu. Eesti luterlik kogudus etendas olulist osa mitme põlvkonna eestlaste jaoks alates linna loomisest Neeva kallastel 18. sajandi teisel poolel. Peterburi

eesti luteri kogudus oli alguses seotud Vassili saarega, kus 18. sajandil tekkis I Kadetikorpuse juures saksa-läti-eesti luteri kogudus. Kruut, kus praegu on Jaani kirik ja kogudusele kuulunud hoonete kompleks, asub Dekabristide ja Masterskaja tänavate nurgal (nüüdne Dekabristide tänav 54A). Jaani kogudusega on seotud paljud eestlastest – kirikuõpetajad, heliloojad, teadlased, sõjaväelased jt. Nimetatagu näiteks Jakob Hurt, Jakob Kukk, Johannes Kappel, Rudolf Tobias, Mihkel Lüdig, Johann Köler, Johan Laidoner jt. Jaani kiriku ajalugu on Peterburi eestlaskonna ajaloo peegel, kus on kajastatud kõik murdepunktid – eestlaskonna ja Peterburi linna elu rõõmsad ja traagilised momendid. Oma missiooni täitis pühakoda nii revolutsiooneelisel perioodil kui kahekümnendatel aastatel – kuni kiriku sulgemise, rüüstamise ja ümberehitamiseni 1930. aastate alguses. Kohe pärast linna asutamist elas Peterburis mõni tuhat eestlast. XVIII sajandi lõpus oli Peterburis 3500 eestlast. Kõige tormilisemalt kasvas meie rahvuskaaslaste arv XIX sajandi lõpust 1917. aastani, mil Peterburis elas ligemale 50 000 eestlast. Paljud noored eestlased tulid Peterburi õppima. XX sajandi algul oli Peterburis paarkümmend eestlaste loodud organisatsiooni. Nende hulgas olid üliõpilaskorporatsioon Rotalia ning Eesti Üliõpilasselts Põhjala. Jaani kiriku ajaloo uurimisega on tegelenud mitmed koguduse liikmed, Peterburi kodu- ja arhitektuuriajaloo uurijad, Jaani Kiriku Fondi esimees Jüri Trei ja Veronika Mahtina Peterburi Eesti Kultuuriseltsist. Jaani kiriku ajalugu on oluline ka Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku iseseisvumisele sada aastat tagasi ja Eesti riikliku iseseisvumise saavutamisel sada aastat tagasi.

Tiit Salumäe

SEPTEMBRI VIIMASE PÄEVA KIRIKUKONTSERDID.

Haapsalu sõpruslinna Hanko gospelkool "South Point Gospel"

Soome-rootslaste koor Ahvenamaalt "Cantilena" tähistas oma 40 sünnipäeva.

SÜNNIPÄEVAD OKTOOBRI.

2. oktoober	Koit Latik	71
	Jette Marie Arras	
3. oktoober	Laine Rand	90
	Ingrid Arro	
	Kristel Saal-Engman	45
	Samuel Kastepõld	
4. oktoober	Liis Särel	35
5. oktoober	Agu Saukas	
	Janelin Reimets	25
	Harriet Lämmergas	
	Martin Evert	10
5. oktoober	Tristan Raimon Jair	5
6. oktoober	Eneken Berglund	
	Eliisabet Luure	
7. oktoober	Helju Elmik	
	Terje Vasara	
	Krisbert Kaareste	
	Helve Undo	
9. oktoober	Salme Pajunurm	92
	Ain Soome	
10. oktoober	Ivi Kauppinen	
	Karin Teder	50
	Kädi Jõgi	
11. oktoober	Lehti Padu	
	Mark Pavlovski	
13. oktoober	Henry Madi	
	Claudia Parbus	
14. oktoober	Sirje Viiret	71
	Olev Soodla	
	Marko Olenko	
	Kairi Jets	
16. oktoober	Ingrid Laasi	
	Marie Helene Vichterpal	

	Aimar Lints	
17. oktoober	Leida-Lisette Viinapuu	89
	Endel Jets	70
	Mary-Liis Kaabel	
	Saara Mikli	
19. oktoober	Inna Kaareste	76
	Lauri Reppo	
	Siim Eric Ahi	
	Uku Emil Engman	
20. oktoober	Hugo Oliver Kruusel	
21. oktoober	Sander Laadi	
22. oktoober	Kirke Kalamats	20
23. oktoober	Õie Treve	78
	Malle Allmere	77
	Tiina Brock	
	Rebeka Strauss	
	Henri Telling	
24. oktoober	Alfred Kivimurd	85
	Viljar Sepp	
	Gregor Särel	
	Greete Viita	
25. oktoober	Aliis Julianus	
26. oktoober	Oliivia Baikova	
	Tiina Kaevats	
27. oktoober	Vladislav Ednasevski	
	Eva Luure	
28. oktoober	Siiri Mikk	40
29. oktoober	Lia Salumäe	
	Rainer Brock	
	Ronald Benni Vunk	
30. oktoober	Hugo Vihmann	
	Rihanna Möll	
31. oktoober	Ethel Reesar	30

Palju õnne sünnipäevaks ja õnnistust uueks eluaastaks!

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

**Ma tean ju, et minus – see tähendab minu loomuses – ei ole head.
Tahet mul on, aga head teha ma ei suuda. Roomlastele 7:18**

Kas oleme vahel mõelnud: kas minus elab ikka Jumala Püha Vaim? Kas ma olen ikka tõeliselt Jumala laps? Ristimises, kui meie usk ja Kristuse poole pöördumine oli siiras ja tõeline, kingib Jumal meile oma Püha Vaimu. Ja üks absoluutselt kindel tunnus, et oleme saanud Püha Vaimu, on see, et meis tekib patutunnetus. Patutunnetust ei saa olla ilma Püha Vaimu tegevuseta meis. Patutunnetuse all ei mõelda seda, et tunneme mõne oma teo puhul, et see oli halb, et see oli patt, et see oli Jumala seaduste rikkumine. Selline tunnetus võib olla ka Kristuse poole pöördumata inimesel. Tõeline patutunnetus on meid tervenisti haarav kogemus, mille läbi meile nagu pühale Paulusele saab selgeks, et meis, meie loomuses, ei ole midagi head. Et ka hea tegemine ei ole meile jõukohane.

Selles kogemuses tunneme ühtäkki, et oleme tervenisti, täiesti kõlvatud ja kõlbmatud Jumala ees. Meis ei ole absoluutselt midagi tõeliselt head ja puhast, kõik meie mõtted, soovid, tunded, kogu meie tahe on rikunud, määritud kõikvõimalikest inetutest soovidest ja kirgedest. Me oleme üdini patused. Sel hetkel näeme iseend sellisena, nagu Jumal meid näeb. See kogemus võib olla väga hirmutav ja seda võib olla raske kanda, seepärast ei anna Jumal seda igale kristlasele kohe pärast pöördumist. See muudab totaalselt meie arusaamist iseendast.

Ometi, kui meil sellist kogemust veel pole olnud, võiksime seda Jumalalt paluda. See annab meile jumaliku selguse iseenese kohta. Pärast sellist kogemust ei mõtle me enam kunagi uhkelt: Mina pole pattu teinud! Saame aru, kui patune on tegelikult kogu meie loomus ja meie mõttemaailm. Ja lisaks annab see kogemus meile sügavama mõistmise Jumala kohta. Mõistame, kui väga Jumal meid armastab – lihtsalt selle pärast, et Tema on meid loonud, lihtsalt selle pärast, et Tema on Armastus. Meis endis pole midagi armastusväärset, mitte midagi, mille pärast Jumal võiks meid armastada. Selle kogemuse läbi muutume pisemaks, kuid Jumal meis saab suureks. Suureks saab Tema, kes annab andeks kõik meie patud.

**Armas Isa! Sina armastad meid,
kuigi meis pole midagi,
mis vääriks Sinu armastust.
Sina armastad meid lihtsalt sellepärast,
et me oleme Sinu omad.
Me palume: puhasta meid, pühitse meid!
Tee meid puhtaks ja pühaks
Jeesuse Kolgatal valatud vere läbi.
Muuda meid sellisteks,
et võiksime tuua Sulle austust, tänu ja rõõmu
kogu oma eluga.
Palume seda Jeesuse Kristuse,
meie Issanda läbi**

Karin Teder

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel kl 9 - 15.
Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse leppida kokku (tel. 52 80635).

Telefon 473 7166, 473 7167.
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Facebook <https://www.facebook.com/Haapsalukirik/>
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).
Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijaile e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-post lisatakse kirjasaaajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Toomkirik on avatud külastajatele R, L ja P 11 - 15.

Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe	E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.
Kristel Engman	E-post: kengman@hotmail.com ; 5289 527.
Lydia Kalda	E-post: lydia.kalda@hotmail.com ; 53477 633.
Lia Salumäe	E-post: lialalumae@hotmail.ee ; 53039 835.
Lehte Ilves	E-post: lehte.ilves@gmail.com
Karin Teder	E-post: karin.teder@mail.ee
Maria Strauss	E-post: mariastrauss@gmx.de
Tiia Laar	E-post: tiia.laar@gmail.com
Teno Ilves	E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soovet, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.

